

Hlavná kontrolórka obce Horné Saliby

**Stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce Horné Saliby
na roky 2024-2026**

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z.n.p.)

p r e d k l a d á m

obecnému zastupiteľstvu obce Horné Saliby odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2026 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2024.

Odborné stanovisko k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2026 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2024 bolo spracované na základe predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025 – 2026 a k návrhu rozpočtu na rok 2024. Návrh viacročného rozpočtu bol spracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2026 a z návrhu rozpočtu obce na rok 2024 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z nasledovných hľadísk:

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p.

- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.,
- č. 668/2004 Z. z. Nariadenie vlády Slovenskej republiky o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve
- č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) v z.n.p.,
- č.596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve v z.n.p.,
- č.597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami obce Horné Saliby (napr. VZN o miestnych daniach, o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, atď.).

1.3. Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce, v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s opatrením MF zo 17.októbra 2018 č. MF/013593/2018-421, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie (oznámenie č.690/2004 Z.z.) v znení neskorších predpisov.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu vychádza z vývoja hospodárenia obce v roku 2023. Pri návrhu rozpočtu sa zhodnotila reálnosť predpokladaných príjmov, na základe ktorých bolo možné zostaviť výdavkovú časť návrhu rozpočtu.

C. NÁVRH ROZPOČTU

Návrh rozpočtu na rok 2024 vychádza z upravenej základne rozpočtu z roku 2023, s prihliadnutím na skutočnosť čerpania. Návrh rozpočtu je spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2024,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2025,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) – rok 2026.

Viacročný rozpočet je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok 2024 je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky majú len orientačný charakter, ich ukazovatele sa spresňujú v ďalších rozpočtových rokoch.

Návrh rozpočtu na rok 2024 je spracovaný v súlade s § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vnútorne členený na:

- a) bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,
- b) kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
- c) finančné operácie.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2024 – 2026 sú vyjadrené finančné vzťahy k ŠR v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom, k zriadeným a založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu. Podľa § 10 ods.7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa rozpočet obce zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Predložený návrh rozpočtu je koncipovaný ako prebytkový.

Obsah návrhu rozpočtu je rozpísaný podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie do úrovne položiek. Rozpočet je predložený vo výdavkovej časti v členení na jednotlivé kapitoly. Príjmová časť rozpočtu je spracovaná na základe kvalifikovaného odhadu v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Objem súhrnných príjmov predstavuje vo finančnom vyjadrení čiastku 3.274.559,95 €. Bežné príjmy obce tvoria sumu 3.129.012,09 €, z toho daňové príjmy 1.543.845 €, nedaňové príjmy 227.940 € a granty zo štátneho rozpočtu na zabezpečovanie prenesených kompetencií obce v sume 1.357.227,09 €.

Najväčšiu časť na celkových daňových príjmoch tvoria predpokladané podielové dane zo štátneho rozpočtu v sume 1.270.000 € na krytie originálnych kompetencií obce. Reálne naplnenie daňových príjmov (okrem podielových daní) je závislé od efektívneho spravovania a vymáhania miestnych daní, od úrovne podnikateľskej činnosti v obci, od pozitívneho demografického vývoja, ktorý je podporovaný nájomnou bytovou výstavbou a rozvojom infraštruktúr. Za účelom dosiahnutia priaznivého výsledku v kapitole nedaňových príjmov je nutné venovať náležitú pozornosť zmluvným vzťahom a interným normatívom obce.

Príjem z predaja pozemkov v sume 15.000,- € a úhrada za prieskumné v sume 547,86 € sú plánované ako kapitálový príjem. Nutnosť úpravy kapitálového rozpočtu bude daná v zmysle podmienok uvedených v zmluvách o poskytnutí dotácií na plánované investície z cudzích zdrojov. Aj potenciálnym investíciám z vlastných zdrojov bude predchádzať úprava rozpočtu.

Príjmová finančná operácia je plánovaná v sume 130.000 €.

Celková výdavková časť rozpočtu obce, navrhovaná finančným objemom 3.259.593,53 € je odvodená od očakávanej tvorby a naplňovania príslušných príjmových položiek.

Bežné výdavky obce sú plánované v sume 3.065.675,31 €.

Navrhované bežné výdavky pokrývajú náklady, ktoré si vyžaduje každodenné fungovanie samosprávy obce, sú plánované v nasledovných kapitolách: výdavky verejnej správy, finančná a rozpočtová oblasť, matričná činnosť, transakcie verejného dlhu, civilná ochrana, požiarna ochrana, Dom služieb, výstavba-stavebný poriadok, cestovný ruch, odpadové hospodárstvo, rozvoj obce a verejné obstarávanie, ochrana prírody, zásobovanie pitnou vodou, cestná doprava, verejné osvetlenie, rekreačné a športové služby, miestny rozhlas, kultúrne služby, knižnica, národnostná kultúra, nájomné byty, zdravotné stredisko, náboženské služby a iné spoločenské služby, predškolská výchova-MŠ, MŠ s VJM, ZŠ s MŠ, ZŠ s MŠ s VJM, školské kluby detí, CVČ, školské stravovanie, zariadenia sociálnych služieb-staroba, opatrovateľská služba, ďalšie sociálne služby-staroba, sociálna pomoc občanom v hmotnej núdzi, atď.

Výdavky kapitálového rozpočtu sú plánované v sume 66.000 €.

Kapitálovými výdavkami je v návrhu rozpočtu obce zohľadnený rozvoj obce a to nasledovnými investíciami :

odbočenie na verejnom vodovode-nové domy, oprava miestnych komunikácií, oprava obecných budov.

Transakcie verejného dlhu, čiže splátky dlhodobých úverov zo ŠFRB a komerčného úveru sú plánované ako výdavková finančná operácia sumou 127.918,22 €.

E. ZHRNUTIE

Návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2025 – 2026 a návrh rozpočtu obce na rok 2024 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami a internými predpismi obce.

Predkladaný návrh rozpočtu obce poskytuje obecnému zastupiteľstvu základné údaje a informácie potrebné k jeho prerokovaniu a následnému schváleniu.

Návrh rozpočtu bol verejne prístupný na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce, v zákonom stanovenej lehote, t.j. najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva, v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

F. ZÁVER

Po prerokovaní na zasadnutí obecného zastupiteľstva a dokonalom zvážení všetkých avizovaných pripomienok

odporúčam schváliť

návrh rozpočtu obce Horné Saliby na rok 2024 a následne zobrať na vedomie aj návrh rozpočtu obce na ďalšie dva roky, teda na roky 2025 a 2026.

V Horných Salibách, dňa 06.12.2023

Ing. Ilona Varsányi
hlavná kontrolórka